

SVENS BIBELOVERSIGT - EZEKIELS BOG

Bogens hvem, hvad, hvor:

Ezekiels Bog bygger på syner, symbolik og billedsprog, der gør den lidt vanskelig at forstå; men enhver der tager tid til at lodde dens dybder vil blive rigt inspireret og få et større indblik i Guds karakter.

Guds smerte og harme kommer til udtryk i den strenge men retfærdige dom, som Ezekiel forkyndte over Juda.

Ezekiel var selv i eksil i Babylon, da Guds dom allerede var begyndt, men Gud kaldte ham til at advare eksiljøderne om, at dommen over Juda og Jerusalem endnu ikke var overstået.

De babyloniske hæres fortsatte angreb ville føre til Israels fuldstændige udstødelse fra landet, fordi intet mindre kunne rensejøderne fra det dybe afgudereri og moralske fordærv, de havde vævet sig ind i.

Samtidig med at Ezekiel forkyndte Guds hellige retfærd, åbenbarede han også Guds ubeskrivelige nåde, som gav mulighed for en ny begyndelse for enhver, der omvendte sig. Bogen slutter med at vise, hvordan Gud igennem sin Ånd vil genoprette Israel og indføre en hel ny verdensorden.

Forfatter:

Ezekiel var præst fra den ypperstepræstelige Sadokslægt og kendte personligt Judas ledende borgere (8:11; 11:1).

Inden han kunne indtræde som præst, blev han ført i eksil til Babylon i år 597 f.Kr. (2 Kong 24:15) med resten af overklassen og kom aldrig tilbage til Israel.

Som trediveårig, da hans tjenesteperiode som præst i templet skulle have begyndt, åbenbarede Gud sig for ham i et syn og kaldte ham til en profetisk tjeneste (1:1-3; 29:17; 4 Mos 4:3). Han var gift (24:15-18) og boede i eget hus i den jødiske koloni i Tel Abib ved floden Kebar i Babylonien (8:1).

Som profet bragte han Guds budskaber ikke alene i ord, men også i symbolske handlinger og billedsprog, som senere blev nedskrevet (Se fx 3:25-27; 12:6; 43.11). Hans samtid anerkendte ham som en ægte profet, også selvom de ikke altid fulgte Guds formaning (8:1; 14:1; 20:1; 33:31-33).

Tidspunkt:

Ezekiel blev født i 622 f.Kr. under kong Josijas reformer og blev kaldet til profet i år 593 f.Kr. (5 år efter den første eksil til Babylon).

Hans tjeneste varede i 22 år indtil år 571 f.kr. (29:17) og foregik udelukkende i Babylon ligesom Daniels. Samtidig profeterede Jeremias og Obadiah i Juda.

På den internationale scene stormede det nye babyloniske rige frem under kong Nebukadnesar (kap.25-32; år 605-562 f.Kr.).

Ligesom Jeremias og Habakkuk gjorde Ezekiel det klart overforjøderne, at Gud ville bruge Babylon til at eksekvere hans dom over Juda (24:1-2; Jer 20:4-6; Hab 1:5-11).

Til at begynde med var Juda en selvstændig lydstat under Babylon (Dan 1:1; 605 f.Kr.), men efter et oprør i alliance med Egypten førte Babylon folkets ledere i eksil (år 597). Efter endnu et oprør i alliance med Egypten 588.f.Kr., blev Jerusalem belejret og tilintetgjort, og landet affolket. Ezekiel advarede Juda om, at Egypten ville svigte dem og selv bukke under for Babylon (kap. 29-33).

Efter Jerusalems fald i 587 f.Kr. begyndte Ezekiel at profetere, at Gud ville genoprette Israel, men denne gang med en guddommelig samfundsorden (40:1-5).

Motiv:

Præsten Ezekiel skrev til Juda i et af landets mørkeste perioder. Jøderne var i færd med at blive udstødt fra det forjættede land pga. deres chokerende åndelige frafald (kap. 6; 8; 16; 23) og groteske moralske fordærv (9:9; kap. 22).

Guds tempel og by ville blive tilintetgjort, og Davids kongehus ville blive nedstyrtet. I modsætning til de falske profeter (kap. 13-14) søgte Ezekiel gennem den første del af sin tjeneste (kap. 1-32) at overbevise eksiljøderne om, at de var langt bedre stillet i eksil, end dem der endnu var bosat i Jerusalem, og som stadig ventede Guds dom (kap. 21).

Under Jerusalems belejring begyndte Ezekiel at profetere advarende imod Israels naboer (kap. 25-32). Pga. deres blasfemi imod Gud og deres hadske indstilling imod Guds folk ville Guds dom også ramme dem. Selvom Israel var blevet nedstyrtet, betød det ikke, at Israels Gud var afmægtig.

Det var ham, der havde herredømmet i verden og ingen af hans fjender ville overleve (kap. 36-38). Igenem hele sin tjeneste, men især efter Jerusalems fald (kap. 33-48), forstærkede Ezekiel sin opmuntring til alle sande troende om at bevare deres tillid til Gud og hans nåde og leve efter hans vilje (kap. 18; 33-34).

Gud ville nemlig igennem en ny pagt (11:16-20; 16:60-63; 20:33-44; kap. 36-37) genrejse Israel i en ny hellig verdensorden (kap. 40-48).

Bogens opbygning:

1:1-3:27	Ezekiels kald.
1:1-3:15	Første syn. Gud kalder Ezekiel til profet
3.16-:27	Andet syn. Gud gør Ezekiel ansvarlig som vægter
4:1-24:27	Guds advarsler om Jerusalems kommende dom.
3:22- 7:27	Guds dom over Jerusalem og årsagerne til den
8:1:11:25	Tredje syn. Blasfemi i templet. Gud forlader sit land
12:1-14:23	Gud nedstyrter løgneprofeternes falske forhåbninger
15:1-19:14	Lignelser om dom. Den enkeltes personlige ansvar
20:1-23:49	Flere domsord over Jerusalem og Israels folk
24:1-27	Guds sidste dom over Jerusalem. Ezekiel som et tegn
25-32	Guds dom over syv af Israels naboer.
25:1-38	Guds domsord over Ammon, Moab, Edom, Filistiæ
26:1-28:26	Guds domsord over fønikierne: Tyrus og Sidon
29.1-32:32	Guds syv domsord over Egypten
33-48	Guds profetier om Israels genoprettelse.
33:1-35	Kaldet til vægter. Personligt ansvar. Jerusalems fald
34:1-31	Israels slette hyrder i forhold til Gud den gode hyrde
35:1-36:38	Kontrasten mellem hadske Edom og et rensat Israel
37:1-28	Fjerde syn. Gud genoprejser og genforener Israel
38:1-39:29	Guds folks evige fjender og disses tilintetgørelse
40:1-42:20	Femte syn, I) Dimensionerne på Guds nye tempel
43:1-46:24	Femte syn, II) Guds tilbagevenden. Tempeltjenester

47.1-12	Femte syn, III) Tempelkilden der forvandler verden
47:13:48:29	Femte syn, IV) Israels stammer fordelt i landet
48:30-35	Femte syn, V) Det ny Jerusalem, Guds evige bolig

Bogens indhold:

Hvordan Guds åndelige rige forholder sig til den fysiske verden.

gennem 54 forskellige forudsigelser, samlet i tre kronologiske blokke, beskrev Ezekiel Guds dom over Juda. Gud ville ikke længere leve hos et folk, der med afguderi og lovløshed vanhelligede ham i verden. Gud ville fortsætte sit virke igennem Israel, men først efter at han havde udrenset ondskaben og skabt de nødvendige betingelser for et helligt samliv.

Dette ville ske igennem en ny pagt og et forvandlet hjerte og føre til en hel ny samfundsorden. Men det vil ske pga. Guds ubeskrivelige nåde og mægtige Ånds indgriben og ikke igennem menneskelige anstrengelser.

I. Præsten Ezekiel kaldes som Guds profet og vægter.

Israels Gud invaderer Ezekiels verden og åbenbarer fra sin ophøjede stridsvogn sin almagt og herlighed. Han kaldte Ezekiel til at afsløre afskyeligheden af Judas synd og forkynde årsagerne til hans vredesdom over Juda. Ezekiel skulle advare og opmuntre dem enkeltvis og som folk om, at de skulle bringe deres liv tilbage i overensstemmelse med deres Hellige Gud.

II. Gud advarer og forklarer årsagerne til hans strenge dom.

Gud afslører det frygtelige afguderi og den lovløshed, der har rodfæstet sig i Jerusalem og Juda. Han vil derfor fjerne sig fra sit tempel og sin by og udløse en frygtelig dom over resterne af folket. Han bringer chokerende afsløringer om Israels skammelige opførsel, men ønsker fortsat, at de skal vende om til ham på ny.

III. Gud er hele verdens dommer.

Israels fjendske naboer vil blive dømt af Israels Gud for deres hovmod, foragt, hævn og blasfemi. Gud er ikke blot en lokal gud, men han er "Gud Herren" – hele verdens dommer.

Hverken økonomiske (Tyrus, 28:14-19) eller militære magter (Egypten, 29:3; 32:2) kan bestå overfor ham. De hovmodige vil blive nedstyrtet til dødsriget, men de ydmyge i Israel og i jordens folkeslag vil få lov til at rejse sig igen og bestå (28:24-26; 29:13-16).

IV. Genoprettelsen af forholdet mellem Himlen og jorden.

Gud åbenbarer, at Israel stadig har en opgave og rolle i verden. Gud vil selv samle dem fra alle nationerne og lade dem genopstå som folk. Hver enkelt person skal hengive sig til Gud, og samlet skal de være hans hellige præsteskab i verden. I dette forhold vil de blive beskyttet fra selv de stærkeste fjender.

Gud vil opbygge dem som et helligt folk, og det genopbyggede tempel udtrykker, at det centrale i denne nye verden vil være forholdet til Gud. I dette hellige, hengivne forhold vil Gud igen kunne leve blandt sit folk. Alle vil få tilbudt en arvelod i Guds nye og forvandlede rige, og hans Davidskonge skal regere for evigt over dem.

Bogens temaer:

Ezekiels centrale temaer er afskyligheden og omkostningerne ved frafaldet fra Gud, men også Guds herlighed og forvandlende kraft.

Som et åndeligt magt. Som en kærlig husbond er han chokeret over Israels åbenlyse utroskab imod Gud. Som forbeder og hyrde er han opmuntret af Guds langmodige kærlighed.

Som præst er han optaget af åndelig renhed og kampen mod afguder. Som Guds vægter kalder han folket fra moralsk fordærv og uret og advarer om dom. Ved at sejre i disse forhold vil Guds folk kunne overleve som et ubetydeligt mindretal i et hedensk samfund.

Et personligt forhold til Gud: *"Så skal de forstå, at jeg er Gud"* gentages 74 gange i bogen. Når Gud taler og handler, vil både troende og ikketroende komme til erkendelse af, at Jahve er Gud (24:24; 38:23; 39:7,22).

Det er implicit i Den Nye pagt, at alle troende vil have et personligt kendskab til Gud (16:63; 34:30; Jer 31:33-34; Hebr 8:7-13).

Personligt ansvar overfor Gud. Ved dommedag skal hvert menneske stå til regnskab for deres ord, holdninger og handlinger og vil ikke kunne fraskrive sig personlig skyld (18:3-4,19-20).

Ingen andre end Gud kan redde synderen fra sin skyld (18:30-33).

Gud dømmes ikke efter vægtskålsprincippet: Gode gerninger kan ikke opveje onde gerninger. Enhver skal stå til regnskab for det onde, han har gjort og det gode, han har undladt at gøre (18:24-29; 33:12-13).

Guds dom udregnes efter hvad et menneske ER, ikke efter hvad det engang VAR. Men onde gerninger kan pga.

Guds ubeskrivelige nåde helt og aldeles tilgives, hvis synderen angrer og omvender sig til Gud (18:21-23; 33:14-16), fordi Gud ikke ønsker, at syndere skal dø (18:30-32; 33:10-11, 17-20; 2 Pet 3:9-11).

Personlig ansvarlighed som Guds talsmand. Som Guds talsmand skal man kun fortælle, hvad Gud ønsker sagt, hverken mere eller mindre (2:7-11; 13:1-9).

Som hans vægter har man et ansvar for at advare folk og fortælle dem, hvad de skal gøre for at redde deres liv (3:16-21; 33:1-9).

Kap. 34-48 er de sværeste kapitler at tolke. Helt overordnet er deres budskab, at Gud vil genoprette Israel som et helligt folk (42:20; 43:6-12; 3 Mos 19:2; 1 Pet 1:15-16). Israel og Juda (47:22-23) vil genopstå som et forenet folk (kap. 34-37), beskyttet fra alle fjender (kap. 38-39) i et helligt, åndeligt samfund (kap.40-46) i et forvandlet land (kap. 47-48) under Guds herlige styre.

Dette opfyldes endeligt i den nye Himmel og nye Jord, når Gud altid vil bo hos sit folk (48:30-35; Åb 21:1-22:5).

Baggrundsinformation:

For at formidle åndelige sandheder, der ikke direkte kan overføres til vores fysiske verden, bruger Bibelen apokalyptisk litteratur (*apokalypsis* = åbenbarende).

Denne litteraturform anvender forudsigelser, symbolik, billeder og kon-takt til himmelske vejledere (Se Dan; Zak; Åb). På denne måde kan Bibelen vej-lede læseren til at forstå Guds pointe. Fx skal synet af Gud i kap.1-3 ikke opfattes som en fysisk beskrivelse af Gud, men en erklæring af Guds ophøjede herlighed, frihed og almagt i en atmosfære af hellig ærefrygt-vækkende mystik.

Beskrivelsen af Guds tempel og det hellige land i kap. 40-48 er ikke nødvendigvis en arkitektplan for et nyt tempel, men en beskrivelse af den ideelle åndelige verdensorden, hvor den hellige Gud kan bo hos sit folk (37:27-28; 43:1-12; 48:35). Selvom det ikke er meningen, at disse syner tolkes bogstaveligt, kan det ikke udelukkes, at dele af disse syn også vil blive opfyldt i fysisk forstand. Det er det, der gør endetids profetier både spændende og gådefulde.

Som folk vil Israel ofte være tugtet, men de vil aldrig blive tilintetgjort. Gud har nemlig besluttet aldrig at lade Israel forsvinde som folk (28:24-26; 37:23-28; Jer 31:31-37; Rom 11:25-26; Matt 24:35).

Deres tilblivelse og fortsatte eksistens er et af de klarreste beviser på Guds eksistens, og derfor vil de altid sammen med Kirken være genstand for Satans intense åndelige had (Åb 12:17).

Nogle tolkere nægter, at Ezekiel referer til Bibelens Daniel pga. ordets stavemåde, og fordi de ikke synes, han kunne opnå et omdømme på højde med Noa og Job så tidligt i hans karriere. De henviser derfor til en ugaritisk sagnhelt *Dan'el*. Men Bibelens Daniel fik sit omdømme for retlinethed, åndelig autoritet og kraft meget tidligt i sin karriere i Babylon (se Dan kap.2, 604 f.Kr.). Det gjorde ham til et højt værdsat forbillede for troende jøder i eksil.

Arkæologi og selvsyn kan i dag bekræfte, at oldtidsstorbyen Tyrus kun er nøgne klipper, hvor fiskere tørrer deres net (26:14). (Moderne Tyrus er bygget et helt andet sted). Søsterbyen Sidon er derimod bevaret, men med en grusom og blodig historie bag sig (28:23).

Bogens sammenhæng med resten af Bibelen:

Mosebøgerne og specielt 3. Mosebogs renselsesritualer danner grundlag for mange af præsten Ezekiels åndelige beskrivelser (36:17-18; 3 Mos 18:19,24-25). Bibelens historiske bøger giver baggrunden for profetiens samtid (2 Kong 23:28-24:7; 2 Krøn 35:20-36:8).

Ezekiel var yngre end Jeremias, men sandsynligvis teologisk inspireret af ham. Sammen bringer de to profeter GTs forudsigelser om den nye pagt til deres højdepunkt (11:16-20; 16:60-63; 20:33-44; 34:17-31; 36:16-38; 37:16-28; Jer.24:7; 30:22; 31:27-37; 32:38-41; 33:8-9; 50:4-5; Hebr 8:8-13; 10:15-17).

Johannes' Åbenbaring er især inspireret af Ezekiels profetiske beskrivelser. (Se fx: 1:5,6,10,18; Åb 4:6,8. 1:23; Åb 4:3. 2:9-10; Åb 5:1 3:1-4; Åb 10:8-11. 6:11; Åb 6:8. Kap. 26; Åb kap.18. 38:2; Åb 20:8. 39:17-20; Åb 19:17-18. 40:1-5; Åb 21:10,15-16. Kap. 47-48; Åb 21-22).

Sammen med Esajas og Joel udvikler Ezekiel GTs teologi om Helligånden. Guds Ånd bliver ikke åbenbaret som i NT som Guds tredje person, men bliver vist som kilden bag menneskers profetiske, moralske og frugt-

bare åndsliv. Jesus, Paulus og Johannes bruger Ezekiels åbenbaringer til at opbygge NTs lære om Helligånden (36:25-28; 37:1-14; 47:1-12; Joh 3:3-8; 7:37-39; Rom 8:4; Ef 5:18; Tit 3:5; Åb 7:17; 22.1-2). Ezekiel lægger vægt på, at Israels Gud er den eneste gud i verden (1:26-28).

Han er den hellige og almægtige dommer, der straffer synd, men som pga. hans store nåde griber ind og forvandler onde mennesker til et helligt folk (11:16-21; 16:53-63; 20:33-44; 39:7).

Hverken verdens hovmodige stormagter eller de dæmoniske kræfter, der ligger bag dem, vil kunne bestå for Israels Gud (28:1-19; 31:10-18; kap. 38-39).

Falske afguder, falske profeter, dekadente præster og korrupte prinser vil alle blive udrenset, så kun ren gudsdyrkelse og livsførelse i privat liv og samfund vil bestå (kap. 22; 36:17-38).

Guds folk skal genopstå og bo i harmoni i en forvandet verden bygget på orden og hellighed (kap. 37; kap. 47-48).

Jesus i det Gamle Testamente:

Guds herlighed åbenbarer Guds nærvær og udtrykker hans majestætiske væsen (1:26-28; 3:23; 10:18-20; 11:23; 43:2-7; 44:4; 2 Mos 33:18-23; 34:5-8; Joh 1:14; 2:11; 17: 5,24; ApG 7:55; 1 Kor 2:8; 2 Kor 4:6; Kol 1:27; Hebr 1:3; Åb 21:23).

Jesu liv åbenbares igennem Åbenbaringsteltet og templet, men NT siger, at Jesus selv er Guds helligdom (11:16; 37:26-28; kap. 40-42; Joh 2:19-21; Åb 21:22).

Troende er kaldet til at forene sig med ham og lade deres liv og fællesskab blive omdannet til hans helligdom. På denne måde vil Gud kunne bo i dem og med dem (1 Kor 3:16-17; 6:19; 2 Kor 6:16; Ef 2:21; Åb 21:3).

Ved at udgyde Helligånden over mennesker (39:29; ApG 2:33) formår Jesus at genføde sit folk (37:5,9,14; Joh 3:3-8).

Ved samme Ånd fortsætter han med at forvandle, udruste og lede sit folk (2.2; 3:12,14,24; 8.3; 11:1,5,24; 36:26-27;37:1,9-10,14; 43:5; Joh 16:13 ApG 8:29,39; 16:6-7; Åb 1: 10; 4:2).

Det er ved Helligånden, at Jesus formidler den nye pagt (11.19; 36:26-27; Hebr 8:6) og det nye liv (47:1-12; Joh 7:37-39).

Jesu foretrukne titel for sig selv bliver brugt 93 gange i Ezekiels Bog. Her beskriver den et almindeligt menneske, der ligesom Ezekiel var hengivent og underlagt Gud.

Jesus er den nye Davidskonge, Guds "*gren*" der skal komme og regere på jorden (17:22-24; 21:28,32; 37:24-25; Es 11:1).

Når han kommer igen, vil han komme til Jerusalem fra Oliebjerget (11:23; 43:1-7; Zak 14:4-5; ApG 1:9-12).

Han vil blive sit folks gode hyrde (34:23-24; Joh 10:1-16) og styre det under Guds autoritet (44:3; 45:7,16-17; 46:1-3; 1 Kor 15:25-28; Åb kap. 4).

Selv om han helt igennem er menneske og identificerer sig med mennesker, er han samtidig selveste Gud (1:26; 10:1; 43:5-7; Åb kap.5).

Bogens mest kendte afsnit:

1:1-3:15 Fra sin herlighed kalder Gud Ezekiel til at blive profet

3:16-21;

33:1-9 Ansvarer som Guds vægter.

16; 23;

36:17-38 Judas afskyelige utroskab og Guds nåde

34 Gud som de troendes gode hyrde

1-14 De døde, tørre ben, der genopstår ved Guds Ånd

47:1-12 Guds tempelkilde, der forvandler verden